

ESBORRANY

AJUNTAMENT DE SANT BOI DE LLOBREGAT

Pla Municipal d'Educació i Formació per a la Solidaritat

2021-2026

Sant Boi del Llobregat: de la sensibilització al compromís

Març, 2021

ÍNDEX	
SIGLES	
PRESENTACIÓ	
PLA MUNICIPAL D'EDUCACIÓ I FORMACIÓ PER A LA SOLIDARITAT 2021-2026	
1. Introducció	
2. L'EPS en la cooperació municipalista santboiana	
3. Pla d'acció	
2.3. Objectius específics	
4. Cronograma	
5. Pressupost	
6. Finançament del Pla	
3. ANNEXES	
Annex 3.1. Dades de l'Ajuntament	

SIGLES

ACCD Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament
AECID Agencia Española de Cooperación Internacional para el Desarrollo
ACNUR Alt Comissionat de les Nacions Unides pels Refugiats
ACPP Assembla de Cooperació Per la PAU
AFA Associació de Famílies
AMPA Associació de Mares i Pares
APS Aprentatge Servei
CCAR Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat
CEAR Comisión Española de Ayuda al Refugiado
CEDAW Convenció sobre l'Eliminació de Totes les Formes de Discriminació Contra les Dones
CMCSiP Consell Municipal Cooperació, Solidaritat i Pau
CNL Consorci de Normalització Lingüística
CRDS Centre de Recursos i Documentació per la Solidaritat
CRP Centre de Recursos Pedagògics
DMPR Dia Mundial Persones Refugiades
DIBA Diputació de Barcelona
DIP Dia Internacional per la Pau
DENIP Dia Escolar de la No-violència i la Pau
ECG Educació per la Ciutadania Global
EGiBDH Enfocament de gènere i Basada en els Drets Humans
EPD Educació Pel Desenvolupament
EPS Educació Per la Solidaritat
EPJG Educació Per la Justícia Global
ESF Enginyeria Sense Fronteres
ETpCG. Educació Transformadora per la Ciutadania Global
FEMP Federación Española de Municipios y Provincias
FGC Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya
FCCD Fons Català de Cooperació al Desenvolupament
ICIP Institut Català Internacional per la Pau
IDHC Institut de Drets Humans de Catalunya
LaCoordi Coordinadora de Comerç Just i Finances Ètiques
LGTBI Lesbianes Gais Transexuals Bisexuals i Intersexuals
ODS Objectius de Desenvolupament Sostenible
ONG Organització No Governamental
PAT Pla d'Acció Tutorial
PEC Projecte Educatiu de Centre
PDCD Pla Director de Cooperació al Desenvolupament
PIB Producte Interior Brut
PMEiFS Pla Municipal d'Educació i Formació per a la Solidaritat
PMTCS Programa Municipal Transversal de Cooperació i Solidaritat
STEM Ciència (Science), Tecnologia, Enginyeria i Matemàtiques
TMB Transports Metropolitans de Barcelona
UCSiP Unitat Cooperació, Solidaritat i Pau
UNED Universitat Nacional d'Educació a Distància
UOC Universitat Oberta de Catalunya
VOLS Voluntariat Solidari
XCPE Xarxa Compra Pública Ètica
XES Xarxa d'Economia Solidària

PRESENTACIÓ

1. INTRODUCCIÓ

A Sant Boi del Llobregat la coherència de les prioritats municipals en l'educació per a la solidaritat està definida en la seqüència d'un procés de planificació participativa que s'emmarca des de l'elaboració del Pla Director de Cooperació al Desenvolupament i, més recentment, en l'Estratègia de Ciutat Sant Boi 2030 (aprovada el maig del 2020) i el seu alineament amb els ODS.

El Pla estableix unes prioritats que responen al diagnòstic de les accions d'Educació per a la Solidaritat recollides en l'*Estudi per a l'elaboració del PMEiFS*. L'Estudi es va realitzar des del propi àmbit de Cooperació, Solidaritat i Pau al llarg de l'any 2020 a través de l'anàlisi i sistematització de la informació extreta de diversos instruments de consulta (la majoria en format virtual) i del procés de treball i discussió participativa realitzat en el marc del Consell Municipal de Cooperació, Solidaritat i Pau.

L'elaboració del Pla es deriva del PDCD on s'establia com acció estratègica amb l'objectiu d' **Implicar la ciutadania santboiana en una acció per a la justícia global cada cop més incisiva i de més qualitat.**

El Pla es vertebrava al voltant d'un objectiu general que s'atterra en quatre objectius específics que es despleguen en diferents actuacions que han estat consensuades amb els diferents departaments i actors implicats. La descripció narrativa dels objectius permet situar l'abast de la proposta i les línies d'actuació que es plantegen des d'una perspectiva que prioritza els processos, la transversalitat i coherència de polítiques.

Malgrat aquesta estructura aparentment rígida que amb el temps podria quedar desfasada, el Pla es concep com un punt de partida; davant la velocitat dels canvis actuals, el Pla es un full de ruta flexible i sensible que caldrà adaptar a un context altament canviant on apareixen noves necessitats, dificultats i reptes. El seguiment continu del Pla així com les avaluacions internes bianuals seran els mecanismes que permetran ajustar l'instrument a les necessitats del context. Més enllà d'aquest, el treball per processos que es vol impulsar (tenint com a referència metodologies com la cadena de canvis) requereixen uns temps que a priori són difícils d'acotar. Alhora, del seu caràcter participatiu se'n deriva una potencialitat creativa que ara és difícil d'anticipar. També en això l'instrument haurà de ser flexible per poder acollir aquestes noves línies de treball i/o activitats que un instrument viu ha de saber reflectir.

2. L'EPS EN LA COOPERACIÓ MUNICIPALISTA SANTBOIANA

L'*Estudi per l'elaboració del Pla Municipal d'Educació i Formació per a la Solidaritat a Sant Boi*¹ és el punt de partida d'aquest Pla. L'Estudi és fruit d'un procés d'anàlisi que ha recollit, mitjançant tècniques qualitatives i quantitatives, les aportacions de més de seixanta persones (centres educatius, CMCSiP, personal municipal, altres administracions, etc.). En aquesta diagnosi es sistematitza també l'EPS a Sant Boi i s'identifiquen espais d'oportunitat i de millora de cara a consolidar la política pública d'EPs i garantir-ne un major impacte; i, així, poder avançar de la sensibilització al compromís.

Seguint aquest *Estudi*, l'ordenament jurídic vinculat a la cooperació (la Llei 23/1998 de Cooperación al Desarrollo i la Llei 23/2001 de Cooperació al desenvolupament) identifica l'Educació pel Desenvolupament com un instrument de les polítiques de cooperació que es vincula a diferents processos (la sensibilització, la formació i educació, la recerca i la incidència política).

El concepte d'EPD ha evolucionat significativament en els darrers anys bevent d'altres disciplines com la pedagogia, l'educació medioambiental, etc, i incorporant diferents enfocaments (la perspectiva de

¹ Ajuntament de Sant Boi de Llobregat, febrer 2021.

gènere, l'enfocament de drets humans, etc). Es tracta, per tant, d'un enfocament globalitzant que integra els conceptes de l'educació per la cultura de pau, pels drets humans, l'educació medioambiental, etc. Aquesta evolució conceptual s'ha traduït en diferents denominatius que, en la majoria dels casos intenten emfasitzar la intencionalitat específica del procés educatiu (ex, la justícia global, la transformació, el desenvolupament, etc). En el cas de Sant Boi el mateix Pla Director de Cooperació al Desenvolupament la situa en l'Educació per a la Justícia Global, si bé, per una raó d'economia de mots i per fer més entenedor el concepte i arrelar-lo a la pròpia tradició de la ciutat, s'utilitza el terme d'Educació per a la Solidaritat.

Segons es recull en el *Decàleg per a futurs alternatius* de LaFede, l'educació per la justícia global (per aquest Pla, l'EPS) és un paradigma educatiu que proporciona eines per qüestionar i transformar de manera crítica el model social, polític i econòmic existent (treballar sobre les causes que generen desigualtats i conflictes), un model que genera violències estructurals que deriven en greus injustícies socials. Abarca l'educació pel desenvolupament, l'educació en drets humans, l'educació per la sostenibilitat, l'educació per la pau i la prevenció de conflictes, l'educació intercultural i l'educació per la ciutadania. Posa en el centre a la persona com a ciutadana d'un sol món i interconnectat i ecodependent on la preservació de la vida en les seves diverses manifestacions i la cura són essencials.

L'*Estudi* conclou, entre d'altres, que si bé l'EPS és un tret identitari de la política pública de cooperació i que en les entitats ha generat una cambra pròpia, hi ha un espai de millora important en termes d'impacte. Malgrat els esforços de sensibilització, la capacitat d'arribar al conjunt de la ciutadania i d'avançar de la consciència individual de les desigualtats cap a un compromís actiu en la transformació, és molt limitada. L'anàlisi qualitativa i quantitativa, així com el procés de reflexió i treball conjunt en el sí del CMCSiP i també de treball tècnic amb el personal de l'Ajuntament, han permès identificar els espais de millora en quatre àmbits (centres educatius, transversalitat interna, comunicació i articulació multiactor) al voltant dels quals es vertebren les accions prioritàries del Pla d'acció 2021-2026.

3. PLA D'ACCIÓ

OBJECTIU GENERAL

Educar per a la solidaritat tot fomentant una actitud crítica i compromesa de la ciutadania en la lluita contra la desigualtat des de la seva dimensió local i global i a favor del desenvolupament sostenible.

OBJECTIUS ESPECÍFICS I LÍNIES D'ACCIÓ

O1. Millorar l'**educació per la solidaritat a la ciutat** als centres educatius formals i no-formals tot impulsant processos educatius encaminats a la transformació social i a la ciutadania crítica des d'un *plantejament transversal i de Ciutat educadora*.

Aquest objectiu s'estructura al voltant de la tasca que es realitza en els centres tant en l'àmbit educatiu formal i no formal. En l'àmbit formal, ens proposem avançar cap a propostes d'EPS que s'arrelin al projecte de centre i a la tasca que es realitza des de la comunitat educativa i d'acord amb el paradigma 360, prioritzant el treball per processos i competències amb propostes flexibles que es puguin adequar a les diverses necessitats i contextos educatius.

Per això, explorarem conjuntament amb altres departaments municipals, nous formats i enfocaments de l'oferta educativa que permetin col·laborar/donar suport a l'àmbit educatiu per afavorir l'educació per la solidaritat prioritzant l'enfocament de gènere i basat en els drets humans des d'una perspectiva internacionalista i ecologista, a través de l'assessorament i que aquests valors s'incorporin de forma transversal en els centres, per exemple, en el PEC, PAT o el Projecte de convivència. A nivell temàtic els temes prioritaris seran: cultura de pau, dret d'asil i refugi, sobirania alimentària, drets humans i desigualtats globals. Caldrà, per tant, definir una estratègia que permeti identificar clarament els

elements específics de l'educació per la solidaritat, per exemple a partir de la creació d'una marca específica (ex. Escola transformadora). En aquest procés, la sistematització de pràctiques ja existents pot aportar elements d'aprenentatges sobre processos que ja funcionen i permetre establir mecanismes per escalar-les tant a nivell municipal com supramunicipal, aprofitant el treball en xarxa i les aliances amb altres Ajuntaments i entitats locals.

Més enllà del sector educatiu formal, ens proposem estendre l'EPS en l'àmbit no formal, en col·laboració amb el teixit social vinculat a la cooperació a partir d'un mapeig previ dels possibles agents involucrats.. A més a més, es mantindrà la promoció del voluntariat (ex. a través de la convocatòria de beques) com un element de formació i sensibilització de la població adulta.

Des de l'Ajuntament s'afavorirà l'articulació entre els diferents agents i es potenciaran propostes d'EPS que incorporin una perspectiva cultural i artística. Es tracta d'arribar als infants i als i les joves de la ciutat perquè incorporin la solidaritat com una manera d'entendre el món i de vincular-s'hi.

INSTRUMENTS

- Guia d'activitats educatives
- Seminari de Transformació Educativa
- Accions d'acompanyament i assessorament
- Estructures i espais de l'Ajuntament
- Cercles restauratius
- Convocatòria de beques per a joves
- Instruments de planificació educativa dels centres: PEC, PAT, Projecte Convivència
- Metodologies: APS, Servei Comunitari i Crèdit de Síntesi

ALIANCES ESTRATÈGIQUES

- CRP
- Altres departaments municipals, i en especial: Educació, Igualtat, Cultura i Medi Ambient.
- Equipaments culturals de la ciutat (Biblioteques, Can Castells Centre d'Art, Cinemes Can Castellet.)
- Centres educatius públics i concertats de la ciutat
- Espais d'Educació no-formal (Centres Oberts, Esplais, Fundacions...)
- AMPA'S / AFA'S
- UNED
- CNL
- Escola Municipal de Música Blai Net
- Col·laboració amb entitats especialitzades en EPS (ex.Edualter, Centre Promotor d'APS)
- Altres administracions públiques (DIBA, AMB, etc) i organitzacions (FCCD, IDHC, Escola Cultura de Pau, etc)
- Consell municipal de Cooperació, Solidaritat i Pau
- Consell Escolar Municipal
- Grups de voluntariat existents a la ciutat

ACTUACIONS PRIORITÀRIES

1.1 Afavorir espais de trobada i de discussió amb el departament d'educació de l'Ajuntament i amb el CRP per debatre aquestes qüestions i participar en d'altres espais existents en l'àmbit.

- 2021- 2026: Reunió de seguiment anual i calendarització d'accions/activitats.

1.2 Disseny i posada en funcionament d'un projecte pilot d'acompanyament als centre educatius de primària escalable a l'àmbit de ciutat amb la col·laboració d'entitats especialitzades.

- Curs 2021-2022: Debat i reflexió amb diferents departaments municipals, organismes especialitzats i centres educatius. Definició del tema a treballar i estructura de les sessions (format).
- Curs 2022-2023: Posada en marxa i avaluació de l'experiència. Sistematització per estendre l'experiència a altres centres.
- Curs 2023-2026: Implantació de l'estratègia a nivell de ciutat.

1.3 Disseny i posada en funcionament d'un projecte pilot d'acompanyament als centre educatius de secundària escalable a l'àmbit de ciutat.

- 2021-2022: Debat i reflexió amb diferents departaments municipals, col·laboració d'organismes especialitzats i centres educatius
- 2022-2023: Posada en marxa i avaluació. Sistematització per estendre l'experiència a altres centres.
- 2023-2026: Implantació de l'estratègia a nivell de ciutat.

1.4 Sistematització EPS a la ciutat

- 2021: Solidària sobre EPS
- 2021: Sistematització projectes en marxa (La Mostra, Dia Narració Oral, Fòrum Ciutats Defensores DDHH i DMPR) segons enfocament i prioritzant (procés, competències i integració transversal en el centre)
- 2023: Jornada de debat entre diferents actors EPS a la ciutat
- 2021-2026: Edició de material comunicatiu on s'expliqui el valor afegit aquestes pràctiques.

1.5 Implicació dels col·lectius de l'educació no formal

- 2022: Definició de mapa d'actors en col·laboració amb altres departaments municipals.
- 2023: Organització des del CMCSiP una jornada de debat i reflexió amb el sector de l'educació no formal i identificació de línies de col·laboració, en col·laboració amb la Fundació Marianao, la Fundació Pere Tarrés, centre oberts , associacions juvenils i agrupaments d'escoltisme presents a la ciutat.
- 2024: Posada en marxa alguna de les línies de col·laboració identificades.

1.6 Actualització progressiva de les propostes a la Guia d'activitats educatives d'acord amb aquest nou enfocament

- 2021-2026: Gestió activitats de la guia i incorporació de nous plantejaments de col·laboració per projectes.
- 2021-2026: Avaluació anual de les activitats

1.7 Obertura d' una línia de subvencions específica per a projectes d'educació per la solidaritat per fomentar unes dinàmiques de treball entre centres i entitats des d'una perspectiva programàtica i estratègica.

- 2021-2022: projecte pilot de línia de subvencions per EPS i valoració de la conveniència de consolidar-la o no en els anys següents.

1.8 Iniciar un espai de col·laboració amb els Casals d'Estiu de la ciutat perquè incorporin activitats d'Educació per la Solidaritat en la seva programació.

- 2021-2026: Es fan arribar propostes per treballar l'EPS als Casals d'estiu municipals.

INDICADORS D'ACTIVITAT

- Un projecte pilot d'acompanyament a un centre educatiu de primària i a un centre educatiu de secundària executat en el termini previst
- Un número de la Solidària dedicat a l'EPS publicat dins el termini previst.
- Sistematitzades les activitats d'EPS més significatives (web barrejant, memòria anual d'activitats d'educació per la solidaritat)
- Concedida un mínim de 2 subvencions per a projectes d'EPS a través de la nova línia de subvencions abans de finalitzar el 2022.
- Els Casals municipals (Setmana Santa, Estiu, Nadal, etc) incorporen activitats d'EPS a partir del 2022.
- Modificada l'estructura de la Guia d'activitats educatives i incorporada alguna via de col·laboració a través de projectes.
- *Establert un nexa d'unió i col·laboració de centres compromesos i interessats en l'EPS abans de finalitzar el 2024 (xarxa formal o informal o bé una marca identificativa)*

INDICADORS D'IMPACTE

- *Reduïda en un 50% la demanda d'activitats puntuals de la Guia en relació al 2019.*
- *Un 50% de les col·laboracions amb els centres s'estructuren via projecte/procés al finalitzar el Pla (2026).*
- *Un mínim de 3 col·lectius de la ciutat vinculats a l'educació no formal participen de manera estable a les activitats d'EPS al finalitzar l'any 2024*

O2. Promoure l'extensió i transversalització de l'educació per la solidaritat en el si de l'organització municipal tot treballant per projectes i en xarxa, a partir d'una lectura transformadora dels ODS i del principi de coherència de polítiques pel desenvolupament sostenible.

Des de l'àmbit de Cooperació, Solidaritat i Pau s'hauran de desplegar diferents estratègies per afavorir la transversalitat en el si de l'organització i la coherència de polítiques:

- La formació i sensibilització del personal municipal (en perspectives vinculades a l'EPS drets humans i una perspectiva crítica dels ODS) tant mitjançant activitats de formació específiques com a través de mecanismes sensibilització més indirectes (per exemple, la cooperació tècnica) ,
- La compra pública ètica (tant pel que fa la compra de productes de comerç just com el treball en l'àmbit de la contractació)
- L'impuls d'activitats conjuntes amb diferents departaments. Per exemple, amb Educació: DENIP, Dia de la Narració Oral, DIP i DIDDHH; amb Cultura i Igualtat el DMPR i el Barrejant. A més a més, cal valorar la possibilitat d'incorporar propostes d'EPS aprofitant els grans esdeveniments de ciutat (a través d'activitats o campanyes).
- La col·laboració en l'àmbit comunicatiu entre polítiques interrelacionades

Des d'una mirada de coherència de polítiques cal replantejar algunes activitats i àmbits de treball. Concretament, s'identifiquen molts espais de millora en la Festa del Comerç Just que podria

incorporar diferents actors de l'economia social i solidària de la ciutat. També en la gestió econòmica del propi Ajuntament on actualment tota l'operativa es gestiona amb entitats financeres tradicionals. En aquest sentit, s'haurien de definir l'estratègia per introduir les finances ètiques en l'Ajuntament.

INSTRUMENTS

- Pressupost Cooperació
- Pla de formació intern
- Xarxes socials específiques
- Pla d'igualtat
- CRiDD
- Gestió econòmica de l'Ajuntament
- Sistema d'indicadors per al seguiment de la coherència de polítiques per al desenvolupament a Sant Boi (en procés d'elaboració)
- COBOI

ALIANCES ESTRATÈGIQUES

- LaCoordi
- Electronics Watch
- Departament de Compres i departament de Contractació
- Altres departaments municipals Educació, Cultura i Igualtat.
- Altres administracions públiques (DIBA, AMB, etc) i organitzacions (FCCD, IDHC, Escola Cultura de Pau, etc)
- Consell municipal de Cooperació, Solidaritat i Pau

ACTUACIONS PRIORITÀRIES

2.1 Incorporació i posada en valor experiència internacional en el marc de Xarxes amb component d'EPS en el Pla d'Internacionalització de l'Ajuntament.

- 2021: Participació en espais de treball per l'elaboració del Pla previs a la seva aprovació.

2.2 Creació d'un protocol per afavorir l'intercanvi i la cooperació tècnica. Treballar amb RRHH i Unitat de Prevenció de Riscos Laborals de l'Ajuntament un document sobre condicions de les Cooperacions tècniques segons estudi realitzat pel FCCD.

- 2022-2023: Elaboració conjunta d'un protocol de cooperació tècnica
- 2022: Donar a conèixer la plataforma del FCCD sobre cooperació tècnica

2.3 A partir d'un treball coordinat amb Comptabilitat i Tresoreria, iniciar l'operativa amb una entitat financera de caràcter ètic:

- 2021: Prova pilot per iniciar l'operativa amb una entitat de finances ètiques vehiculant-hi les operacions de pagament del Departament de Compres.
- 2021-2022: Desenvolupament d'un Pla per ampliar l'operativa a d'altres operacions
- 2023-2026: Implementació del pla perquè el 2026 com a mínim l'1% del volum econòmic de les operacions econòmiques de l'Ajuntament es realitzi a través d'entitats financeres ètiques.

2.4 Mantenir la participació de com a mínim una tècnica de la Unitat en el projecte d'Antenes per la Igualtat, d'acord amb el Pla d'Igualtat intern de l'Ajuntament.

2.5 Desenvolupament anual d'una proposta vinculada a l'enfocament de gènere i drets humans i als ODS en el Pla de formació Avançat

- 2021-2026: Execució de la proposta anual de formació
- 2021-2026: Promoure a través de la newsletter de formació propostes formatives externes vinculades a l'àmbit.

2.6 Disseny conjuntament amb la Unitat d'Igualtat d'un proposta de formació interna en gènere i ddhh per tota l'Àrea, d'acord amb el Pla de formació que preveu el Pla d'Igualtat.

- 2021: Disseny de la proposta
- 2022-2026: Execució de les formacions

2.7 Promoure des del CMCSiP i la col·laboració de COBOI un replantejament de la Festa del Comerç Just des d'una perspectiva multiactor que afavoreixi la participació del sector d'Economia Social i Solidària.

- 2021-2022: Procés participatiu per revisar la Festa
- 2023: Elaboració de la proposta amb un nou format de la FCJ
- 2023-2026: Incorporació del nou format de la FCJ

2.8 Participar activament a Electronic Watch, difondre els seus informes i garantir que arriben als departament de Compres i Informàtica i són tinguts en compte en el moment de realitzar compres.

2.9 Fer incidència en la Contractació Pública Responsable a través del protocol d'aplicació de la instrucció

- 2021-2022: Elaboració d'una pauta per la incorporació de clàusules socials i enfocament de drets humans als contractes.
- 2022-2024: Impulsar conjuntament amb el Departament de Contractació una formació específica per la incorporació de l'enfocament de drets humans en els plec de clàusules, d'acord amb el document d'aplicació de la Instrucció de contractació Pública Responsable.
- 2024-2026: Incorporar un mecanisme de compromís de les empreses d'electrònica en els plec de clàusules.

2.10 Participar conjuntament amb amb Educació, Serveis Socials, Desenvolupament Econòmic i Medi Ambient en el projecte sobre malbaratament alimentari aportant la dimensió global d'aquest problemàtica en termes d'impacte i generació de desigualtats socials.

2.11 Amb col·laboració amb el Departament de Compres, garantir la venda de productes de comerç just en les màquines de vending de l'Ajuntament.

- **2021: actualitzar la situació de les màquines de vending**
- **2022: definir un procés per garantir productes de comerç just en les màquines expenedores existents en les dependències municipals.**

INDICADORS D'ACTIVITAT

- Protocol de cooperació tècnica elaborat dins el termini previst.
- Un mínim d'una cooperació tècnica realitzada anualment
- Increment del nombre de col·laboracions amb altres departaments i unitats de l'Ajuntament.
- Desenvolupada una pauta per facilitar la integració de les clàusules socials i enfocament de ddhh als contractes, especialment pel que fa la compra de productes electrònics.
- Desenvolupat un mecanisme d'expressió de compromís amb els ddhh com a requisit dels processos de contractació.

INDICADORS D'IMPACTE

- S'incrementa en un 30% la participació ciutadana en la Festa del Comerç Just, tant a nivell d'entitats com de ciutadania en general.
- A la finalització del Pla, un mínim de l'1% del volum econòmic de les operacions econòmiques de l'Ajuntament es vehiculen a través d'entitats financeres ètiques.
- Augmenta el coneixement i la vinculació de la plantilla municipal a les activitats di valors de l'EPS

O3. Mantenir i aprofundir en el treball en Xarxa i l'articulació territorial com a mecanisme multiplicar/incrementar l'impacte i la qualitat dels projectes.

L'Educació per a la Solidaritat es construeix conjuntament amb els diferents actors de la ciutat i el CMCSiP té un rol clau com espai per afavorir –la, a través de l'intercanvi d'experiències, la rendició de comptes i la generació d'aprenentatges. També per posar en marxa projectes i campanyes que permetin visualitzar la lluita contra les desigualtats en l'àmbit global i establir-hi compromisos individuals i col·lectius. En aquest sentit, cal afavorir la participació i incorporació dels diferents col·lectius i subjectes polítics presents a la ciutat vinculats a les polítiques de cooperació per fer sentir la seva veu, amb especial atenció a les persones migrades i/o en situació de protecció internacional.

El CMCSiP ha de promoure l'especificitat de l'EPS i alhora la seva articulació amb les actuacions de desenvolupament i emergència. El desplegament d'una programació anual d'activitats específiques d'EPS permet arribar al conjunt de la població i una presència permanent a la ciutat i als diferents barris. De manera consensuada, es determinaran anualment uns eixos temàtics prioritaris. D'acord amb les Normes de funcionament del Consell i quan es consideri oportú es podran crear comissions de treball específiques per aprofundir en determinades temàtiques.

L'arrelament dels projectes a la ciutat, a través de la col·laboració de diferents col·lectius i entitats que reflecteixen la diversitat cultural present a Sant Boi i es materialitzen en els barris, és una prioritat d'aquest Pla i una estratègia de cara a incrementar-ne l'impacte.

L'Ajuntament farà arribar la informació al Consell Municipal de Cooperació, Solidaritat i Pau sobre els projectes en els que s'participa en el marc de diferents Xarxes i Espais de treball, com ara Ciutats Defensores de Drets Humans, Electronics Watch, Xarxa d'Alcaldes i Alcaldesses per la Pau, comissions temàtiques del Fons Català de Cooperació al Desenvolupament i grups de treball de la DIBA. Des del Consell es valorarà la possibilitat d'establir punts d'ancoratge amb aquestes xarxes i animar la participació d'altres col·lectius de la ciutat.

Al llarg de l'execució del Pla, es vol avançar cap a una gestió més participativa del calendari anual d'activitats per donar-los un nou impuls tot cercant sinèrgies tant amb la multiplicitat d'actors presents a la ciutat i als barris com amb altres organismes de referència en l'àmbit de la cooperació, la pau i els drets humans (com ara l'Escola de Cultura de Pau, LaFede, l'ACNUR, l'ICIP, IDHC, etc.). En la línia del que es proposa COBOI, es tracta d'afrontar els reptes socials de manera col·laborativa i donar impuls a iniciatives amb vocació d'impacte i transformació social.

La formació i actualització de les entitats en les diverses temàtiques vinculades a l'EPS (ex. donant a perspectiva decolonial i antiracista, elaboració d'informes sobre discriminació etc.) així com la incorporació de nous agents de la ciutat (especialment entitats liderades per persones migrades) pot enriquir el CMCSiP, les seves narratives i el vincle local-global.

INSTRUMENTS

- Normes de funcionament del CMCSiP
- Convenis col·laboració
- Campanyes
- Projectes
- Pressupost de Cooperació
- Convocatòria de subvencions
- Publicacions

ALIANCES ESTRATÈGIQUES

- Ciutats Defensores DDHH, Electronics Watch
- Amb organismes referents: Escola de Cultura de Pau, La Fede, l'ACNUR, l'ICIP, l>IDHC, FCCD
- Diferents àrees de l'Ajuntament
- Altres administracions públiques (Diputació de Barcelona, AMB, etc)

ACTUACIONS PRIORITÀRIES

3.1 Disseny, execució i avaluació de la programació anual d'activitats alineant-la en diferents eixos temàtics que permetin afavorir una lectura transformadora dels ODS emmarcada en la justícia global, amb la participació d'entitats del CMCSiP i diferents departaments i àrees municipals.

- 2021: Les persones primer
- 2022: Per un futur de prosperitat
- 2023 i 2024: Pau i justícia.

3.2 En col·laboració amb Participació Ciutadana, establiment de mecanismes que garanteixin la participació de diferents col·lectius de la ciutat (especialment persones joves i persones migrades) en el CMCS i en el disseny de les activitats.

- 2021: Identificació dels col·lectius i possibles espais de col·laboració (ex. Concurs de joves artistes pel disseny del cartell del Barrejant)
- 2022-26: Convidar els diferents col·lectius a assistir al Consell i expliquin la tasca que fan a la ciutat, per explorar possibles línies de treball conjunt

3.3 Revisió de les diferents activitats d'EPS del calendari anual tot creant espais de treball específics per millorar la coordinació de la programació anual que s'ofereix.

- 2021-2026: Analitzar, anualment i amb un suport extern, una de les activitats que es realitzen per identificar espais de col·laboració amb les entitats i altres agents del territori
- 2021: Establir un espai de col·laboració amb la Unitat d'Infància, Adolescència i Famílies i les entitats que participen en la commemoració del Dia Internacional dels Infants tot facilitant formació especialitzada sobre enfocament de drets.
- 2023: Jornada de trobada i debat sobre EPS a la ciutat

3.4 Campanya conjunta de sensibilització *La cooperació postcovid* que enllaçant amb campanyes anteriors com *Jo dono la cara per la solidaritat* o la campanya del FCCD *Les raons de la cooperació*.

- 2021: Participació en l'Estudi que realitza el FCCD sobre l'impacte del covid en les polítiques de cooperació.
- 2021: Desenvolupament d'una Campanya en el marc del Barrejant 2021.

3.5 Cerca de finançament extern que faciliti l'articulació de projectes d'EPS entre entitats i centres educatius.

- 2021-2022: Disseny de la proposta i cerca de finançament
- 2022-2024: Execució de la proposta i valoració.

3.6 Definició d'un Pla de formació en el sí del CMCSiP que incorpori, com a mínim, les següents temàtiques: perspectiva antiracista i decolonial, xarxes socials i comunicació, Agenda2030 i ODS, elaboració d'indicadors, perspectiva de gènere i basada en drets humans.

- 2021: Disseny dels continguts del Pla i identificació de les entitats formadores
- 2022-2026: Execució del Pla de formació

3.7 Desenvolupament d'estratègies d'incidència supramunicipal a partir del treball en xarxa (ex. Xarxa de Ciutats Refugi).

- 2021-2026: Mantenir la participació en xarxes i garantir la difusió de les accions que es facin en el sí d'aquestes xarxes.

3.8 Promoció del voluntariat entre els i les joves de la ciutat a través de la convocatòria de Beques de voluntariat internacional

- 2021: Execució de les activitats de sensibilització vinculades al programa de beques i valoració de la convocatòria i possible continuïtat.
- 2022-2023: Nova convocatòria de beques incorporant millores en les bases.

3.9 Incorporar diferents continguts vinculats a l'EPS a les propostes formatives que s'impulsen des de la Unitat de joventut.

-2022 Prova pilot per introduir alguna càpsula temàtica d'EPS al curs de monitors de Lleure en el que intervé la Unitat de Joventut.

- 2023: Explorar la possibilitat d'oferir alguna activitat formativa dirigida a joves vinculada a les competències professionals necessàries per treballar en l'àmbit de la cooperació i la solidaritat.

3.10 Impulsar un estudi sobre l'Economia Social i Solidària a Sant Boi que d'un cantó contribueixi a afavorir la transversalitat i, de l'altre, a identificar possibles actors del territori amb qui sumar esforços i establir estratègies de treball i difusió conjuntes i alhora

2021: Realització de l'Estudi

2022: Concreció d'algun nou àmbit a treballar identificat en l'Estudi.

INDICADOR D'ACTIVITAT

INDICADOR D'IMPACTE

O4. Vetllar perquè la **comunicació** esdevingui una eina d'educació per la solidaritat i de rendició de comptes, tot millorant els canals de coordinació amb Comunicació i reforçant la marca pròpia, per tal d'aconseguir un major impacte en les activitats.

L'Educació per a la Solidaritat va estretament lligada a la Comunicació tant pel que fa la difusió d'activitats, la sensibilització ciutadana com a la rendició de comptes. En la mesura que es millori la comunicació, es podrà generar un major impacte dels projectes. Per això caldrà combinar l'ús dels instruments específics de l'àmbit amb els generalistes. Pel que fa a la comunicació pròpia proposem mantenir l'ús de les xarxes socials (facebook i twitter) i pàgina web, posant en valor les activitats impulsades pel teixit associatiu de la ciutat. A més a més, caldrà establir una estratègia comunicativa específica per aprofitar i augmentar l'impacte i potencial comunicatiu de les principals activitats de l'àmbit, especialment Dia Mundial de les Persones Refugiades i el Barrejant. Puntualment, per activitats específiques es valorarà si l'ús d'alguna altra xarxa (ex. Instagram) pot facilitar arribar a un públic més jove.

D'altra banda, i des d'una perspectiva de la comunicació més generalista, és prioritari visualitzar la solidaritat dins la identitat de la ciutat. Per aconseguir-ho, es combinaran tres línies de treball. La presència al Viure Sant Boi, l'impuls a estratègies de comunicació conjunta amb altres àmbits de l'Ajuntament i el desenvolupament d'una marca de ciutat (ex. Sant Boi és Solidària/ Sant Boi és transformadora) que permeti fer més entenedors i comunicables els objectius de la política de cooperació i el compromís de la cooperació.

INSTRUMENTS

- Xarxes socials de l'àmbit de CSP, d'altres departaments i de l'Ajuntament
- Pàgina web de l'àmbit i de l'Ajuntament
- Butlletins *Solidària* i *Sant Boi, Ciutat Refugi*.
- Altres publicacions de l'Ajuntament
- Creació de marca i logotip vinculat a Cooperació i Solidaritat
- Viure i altres canals de comunicació propis de l'Ajuntament

ALIANCES ESTRATÈGIQUES

- Assessorament en màrqueting extern
- Col·laboracions externes pel Pla de comunicació Barrejanç i DMPR
- Altres administracions públiques i organitzacions

ACTUACIONS PRIORITÀRIES

4.1 Mantenir la difusió i incrementar la presència via xarxes socials, per arribar a noves persones seguidores tot establint sinèrgies amb altres departaments municipals que disposen de xarxes pròpies (ex. Cultura, Joventut, Medi Ambient, COBOI, Igualtat..).

4.2 Elaboració d'un Pla de comunicació específic per les activitats més rellevants de l'àmbit: DMPR i Barrejanç, amb suport extern.

4.3 Campanya de comunicació específica que posi en valor les polítiques de cooperació, solidaritat i pau a la ciutat a través d'una marca pròpia, amb l'acompanyament empresa especialitzada
2021: Acompanyament empresa comunicació per definir una marca i aplicatius gràfics corresponents
2022: Presentació al CMCS i treball conjunt pel llançament Campanya de comunicació, en motiu Barrejanç 2022 que tingui un impacte més enllà de la ciutat (a través col·laboració FGC i TMB)

4.4 Incorporació de la solidaritat en el relat comunicacional de la Ciutat d'acord amb la marca pròpia.

4.5 Actualització del disseny dels instruments de comunicació propis d'acord a la marca pròpia, desenvolupant una versió digital de la Solidària i ampliar col·laboracions amb altres organismes/institucions.

4.6 Definició d'un Pla de continguts vinculats a l'EPS pel Viure Sant Boi que es posi en marxa a partir de 2021.

4.7 Elaboració i desplegament en el si del CMCSiP d'un Pla de formació especialitzada que incorpori aspectes comunicatius i de màrqueting de les entitats i que s'executi entre 2022-2026.

4.8 Repensar el programa de ràdio "Espai Solidari": participació dels centres educatius en la preparació dels continguts i entrevistes, innovar el format amb propostes diferents (musicals, culturals).

4.9 Butlletí solidària: ajustar el disseny també per a un format digital per a un major impacte i difusió, a més de reestructurar-ne el contingut gràfic per tal que sigui més atractiu.

INDICADORS

- Es dupliquen el nombre de persones seguidores de Facebook
- Incrementa en un 25% el públic que assisteix a les activitats del calendari anual d'activitats.
- Desenvolupada una marca pròpia dins el termini previst
- Major coneixement entre la ciutadania de la política de cooperació i de la marca pròpia
- Actualitzat el disseny de la Solidària i generat nou circuit de distribució de la Solidària per via digital.

4. PERSONES DESTINATÀRIES

- Població en general, principalment infants i joves.
- Estudiants de primària i secundària.
- Estudiants d'educació permanent.
- Pares i mares d'alumnes.
- Col·lectius de nova ciutadania.
- Persones en situació de protecció internacional
- Espais educatius de l'àmbit d'educació formal i no formal.
- Càrrecs electes.
- Personal de l'Ajuntament.
- Món associatiu participant del Consell Municipal de Cooperació, Solidaritat i Pau
- Organitzacions del teixit associatiu no necessàriament especialitzades en temes de cooperació internacional.

5. CRONOGRAMA

VEURE QUADRE EXCEL

6. FINANÇAMENT DEL PLA

El finançament del Pla municipal d'Educació i Formació per a la Solidaritat sorgeix del **pressupost municipal de Cooperació, Solidaritat i Pau** i aquest es configura anualment al voltant **del 0'8%-0,9 % dels recursos propis** a Cooperació i Solidaritat. El càlcul dels recursos propis es fa a partir de la proposta elaborada pel Fons Català de Cooperació al Desenvolupament.

Aquest pressupost, prenent com a referència la distribució inicial de l'any 2020, s'estructura de la següent manera: el **48% a l'educació per la solidaritat**, el 36% a projectes de cooperació al desenvolupament, el 12% a l'acollida de persones refugiades, l'1% a projectes d'emergència i ajut humanitari i un 3% a altres.

Al pressupost propi de l'àmbit, i per la vocació transversal d'aquest Pla, cal afegir aquells recursos aportats des d'altres polítiques.

Per últim, es preveu reforçar el pressupost municipal gràcies a la **sol·licitud de subvencions** a altres administracions i organismes, mantenint les fonts de finançament habituals (ex. Diputació de Barcelona) i cercant finançament addicional públic i privat per la posada en marxa d'iniciatives pilot.

7. SEGUIMENT I AVALUACIÓ

El desenvolupament del Pla s'ha d'acompanyar d'un **procés de seguiment** continu que es desenvolupa des del propi equip de Cooperació, Solidaritat i Pau. Aquest seguiment té tres objectius concrets:

- 1) Vetllar pel correcte desenvolupament de les activitats amb la coordinació amb els actors pertinents, en el cronograma i la despesa ajustada a allò previst.
- 2) Adaptar les activitats a les necessitats sobrevingudes del propi context, ja sigui per imprevistos, incorporació de nous actors, etc.
- 2) Corregir disfuncions i identificar espais de millora en les activitats que s'estan executant

Per facilitar el seguiment de les activitats i avaluació posterior, es millorarà el procés de recollida d'informació i sistematització a través del disseny d'unes **fitxes** que permetin identificar dades quantitatives: persones participants/involucrades, entitats i altres actors participants i cost total de l'activitat.

A més a més d'aquest seguiment continu, que es realitza en el marc dels espais de treball de l'equip tècnic (principalment a través de reunions setmanals) es preveuen **diferents mecanismes d'avaluació**:

- 1) **Dues avaluacions intermitges internes (bianuals)** que faran possible analitzar l'estat d'execució del Pla i actualitzar-ne les previsions. En el marc d'aquest anàlisi es valorarà la pertinència de mantenir totes les activitats, suprimir-ne alguna o incorporar-ne de noves.
- 2) **Avaluació externa final (2027)** per analitzar l'assoliment de resultats i la capacitat del Pla d'esdevenir un instrument de millora de l'Educació per a la Solidaritat a la Ciutat. En el marc d'aquesta avaluació es realitzarà una Enquesta ciutadana que permetrà identificar el coneixement de la ciutadania de les actuacions d'EPS i la valoració del compromís de l'Ajuntament en l'àmbit de la cooperació, en la línia de l'Enquesta desenvolupada l'any 2020 pel FCCD.

Per a les avaluacions es tindran en compte els indicadors previstos en les diferents activitats i es prendrà coma línia de base la informació recollida en la primera part del Pla.

3. ANNEXES

3.1 DADES DE L'AJUNTAMENT

REGIDORIA

Regidora responsable: **Alba Martinez Velez.**

Càrrec: **Tinenta d'alcaldia de Ciutat educadora, Cooperació, Solidaritat, Pau, Mediació i Restauració comunitària.**

Tècnic responsable: **Manuel J. Pérez Galé.**

Càrrec: **Cap de la Unitat de Cooperació, Solidaritat, Pau, Mediació i Restauració Comunitària**

Tel: **936351200 ext. 437.**

Fax: **936543067.**

Adreça electrònica: **mperez@santboi.cat**

Direcció: **Joan Bardina, 29 (Torre del Sol)**

08830 Sant Boi de Llobregat.

CONSELL MUNICIPAL DE COOPERACIÓ, SOLIDARITAT I PAU

Any de constitució del Consell: 1997.

Composició del Consell: Partits Polítics amb seu a Sant Boi: PSC, Sant Boi em Comú, Ciutadans. Entitats de cooperació, solidaritat i pau: Amical Mauthausen i altres camps, Sindicalistes Solidaris, Fundació Pau i Solidaritat, Assemblea de Cooperació per la Pau, Fundació Kassumay, Associació d'Amistat San Miguelito Sant Boi, Cooperació, Amizade Junts amb Moçambic, Fundació Juan Ciudad ONGD, Enginyeria Sense Fronteres, DESOS- Opció Solidària, Creu Roja, Associació Compassió i Vida, Grup de suport al Colectivo de Mujeres de Matagalpa, Fundació Vicente Ferrer, Vols Voluntariat Solidari, Associació Dunia Kato.

PRESSUPOST MUNICIPAL DE COOPERACIÓ

Import total (any 2021): 429.601 €

Percentatge d'ingressos propis municipals a cooperació: 0,8%

Distribució

Cooperació al desenvolupament: 146.375 €

Educació pel desenvolupament: 193.520 €

Acollida: 65.886 €

Ajut d'emergència: 5.212 €

Altres: 18.608 €

Sistema de gestió del pressupost

Gestió directa de l'Ajuntament: 41%

Gestió indirecta: 50%

Gestió delegada: 9 %